

pH-Bodemtest

---

1 maximumscore 2

Een juist antwoord kan als volgt zijn geformuleerd:

Het tabletje bevat bariumsulfaat en deze stof is slecht oplosbaar (in water).

- notie dat het tabletje bariumsulfaat bevat 1
- bariumsulfaat is slecht oplosbaar (in water) 1

Indien een van de volgende antwoorden is gegeven: 1

- Uit tabel 45 is af te lezen dat barium en sulfaat slecht oplossen. Als het in water komt, ontstaat dus een neerslag.
- Omdat barium en sulfaat een neerslag vormen.
- De oplossing kan niet helder worden omdat volgens tabel 45A $\text{Ba}^{2+}(\text{aq})$ en $\text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$ neerslaan tot een vaste stof.
- Bariumsulfaat zal onderling een neerslag vormen.
- Want barium / Ba^{2+} reageert slecht met sulfaat / SO_4^{2-} .

Indien een antwoord is gegeven als: „Er is te weinig water om alles op te lossen.” 0

Opmerking

Wanneer het antwoord “omdat bariumsulfaat neerslaat” is gegeven, dit goed rekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Broomthymolblauw is in een oplossing met pH 5 geel en bij de bodemtest kleurt de oplossing bij pH 5 groen. (Dus er moet nog ten minste één andere indicator in de tabletjes zitten.)
- Bij pH 7 geeft de test een blauwe kleur. Wanneer broomthymolblauw de enige indicator was, zou de oplossing groen kleuren. (Dus er moet nog ten minste één andere indicator in de tabletjes zitten.)
- Beneden pH 6 is broomthymolblauw geel. Er is dan geen onderscheid tussen (bijvoorbeeld) pH 4 en pH 5. (Dus er moet nog ten minste één andere indicator in de tabletjes zitten.)

- bij pH 5 kleurt de oplossing groen 1
- broomthymolblauw kleurt een oplossing met pH 5 geel 1

of

- bij pH 7 kleurt de oplossing blauw 1
- broomthymolblauw kleurt een oplossing met pH 7 groen 1

of

- beneden pH 6 is broomthymolblauw geel 1
- er is dan geen onderscheid tussen (bijvoorbeeld) pH 4 en pH 5 1

Voorbeelden van een onjuist antwoord zijn:

- Broomthymolblauw heeft een bereik van 6 - 7,6 en hier is een bereik van 4 - 7, dus is er nog een indicator nodig.
- Broomthymolblauw heeft een omslagtraject tussen 6,0 en 7,6, dus het is te onduidelijk als dit de enige is.

3 maximumscore 2

Een juiste berekening leidt tot de uitkomst $3 \cdot 10^{-6}$ (mol L⁻¹).

- [H⁺] genoteerd als $10^{-5,5}$ 1
- berekening van de [H⁺] 1

Indien slechts het antwoord [H⁺] = $3 \cdot 10^{-6}$ is gegeven 1

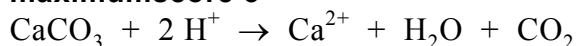
Indien als antwoord is gegeven: [H⁺] = - log 5,5 = - 0,74 0

Opmerking

Wanneer in een overigens juist antwoord de uitkomst $3,16 \cdot 10^{-6}$ (mol L⁻¹) is gegeven, dit goed rekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

- CaCO_3 en H^+ voor de pijl 1
- Ca^{2+} , H_2O en CO_2 na de pijl 1
- juiste coëfficiënten 1

Indien de vergelijking $\text{CO}_3^{2-} + 2 \text{H}^+ \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ is gegeven 2

Indien de vergelijking $\text{CaCO}_3 + 2 \text{H}^+ \rightarrow \text{Ca} + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ is gegeven 2

Indien de vergelijking $\text{CaCO}_3 + \text{H}^+ \rightarrow \text{Ca}^{2+} + \text{HCO}_3^-$ is gegeven 1

Indien de vergelijking $\text{CaCO}_3 + \text{H}^+ \rightarrow \text{Ca}^{2+} + \text{CO}_2 + \text{OH}^-$ is gegeven 1

Opmerking

Wanneer de vergelijking $\text{CaCO}_3 + 2 \text{H}^+ \rightarrow \text{Ca}^{2+} + \text{H}_2\text{CO}_3$ is gegeven, dit goed rekenen.

5 maximumscore 4

Een juiste berekening leidt afhankelijk van de gevolgde berekeningswijze tot een uitkomst die kan zijn weergegeven als $3 \cdot 10^2$ of $4 \cdot 10^2$ (mol).

- berekening van het aantal kg kalkmeststof dat wordt gebruikt: 4 (kg) delen door 10 (m^2) en vermenigvuldigen met 56 (m^2) 1
- berekening van het aantal kg calciumcarbonaat in de gebruikte hoeveelheid kalkmeststof: het aantal kg kalkmeststof vermenigvuldigen met 75(%) en delen door 10²(%) 1
- berekening van het aantal mol calciumcarbonaat in de gebruikte hoeveelheid kalkmeststof: het aantal kg calciumcarbonaat vermenigvuldigen met 10³ (g kg^{-1}) en delen door de massa van een mol calciumcarbonaat (100,1 g) 1
- berekening van het aantal mol H^+ ionen dat met de gebruikte hoeveelheid kalkmeststof reageert: het aantal mol calciumcarbonaat in de gebruikte hoeveelheid kalkmeststof vermenigvuldigen met 2 1

Indien als antwoord op vraag 4 een vergelijking van de twee laatste indienantwoorden is gegeven en vraag 5 consequent daaraan juist is beantwoord 3

Opmerking

De significantie bij deze berekening niet beoordelen.